

3) *Anden Behandling af:*

Forslag til Lov om Valgmenigheder.

4) *Anden Behandling af:*

Forslag til Lov om Bestyrelse m. m. af Kirker, der eje sig selv.

Mødet hævet Kl. 4.

84de Møde.

Tirsdag den 25de Februar, Kl. 1.

Formanden: Fra Formanden for „Desamvirkende Byerhvervs Organisationer“ har jeg modtaget et Andragende til Regering og Rigsdag om, at det maa blive Retsbetjent-Fuldmægtige forbudt at drive private Forretninger og navnlig at optræde som Auktionsinkassatorer.

Andragendet, hvoraf trykte Eksemplarer ville blive omdelte, vil blive tilstillet det Udvalg, der behandler Proceslovsforslagene.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af anden Behandling af Forslag til Lov om Menighedsraad.

Hammerich: Da de Forslag, som nu behandles, vare til 1ste Behandling, var mit Valg ikke godkendt. Det blev godkendt, ligesom Forhandlingerne vare ved at afsluttes, og hvad der var naturligt at udtale ved en første Behandling, var da kommet frem fra forskellige Sider. Jeg følte mig derfor ikke den Gang opfordret til at tage Ordet, saa meget mindre som jeg betragtede mig selv som ret umoden til at angive den Vej, man skulde betrede i denne store og for vort Lands Fremtid betydningsfulde Sag, og jeg kan godt tilføje, at jeg ansaa heller ikke Rigsdagen for moden hertil. Det forekommer mig

heller ikke, at de Forhandlinger, der hidtil have været førte, have i nogen væsentlig Grad modnet os i saa Henseende. Da denne min Grundbetragtning var mine Meningsfæller bekendt, og de aligevel have ønsket, at jeg skulde indtræde i Udvalget, maatte de være klar paa, at min Stilling maatte blive ret negativ, hvad den ogsaa er bleven. Det naturlige for mig vilde have været at stille Forslag om Nedsættelse af en Kommission eller Indkaldelse af en Kirkedag, hvad man nu vil kalde det, hvor gejstlige og Lægmand af forskellige kirkelige Retninger kunde behandle det store Spørgsmaal om en Kirkeforfatning, og da tillige Spørgsmaalet om Menighedsraad, som naturligt maa blive et betydende Led i en saadan Kirkeforfatning. Naar jeg ikke har stillet et saadant Forslag, er det ganske simpelt, fordi jeg kendte den ærede Kultusministers Stilling til Spørgsmaalet om en Kirkekommission og tillige kendte det mere end kvalificerede Tillidsforhold, der er mellem den ærede Minister og dette Tings Flertal. Jeg kunde være ganske sikker paa, at et saadant Forslag vilde i dette Øjeblik være blevet forkastet med stor Majoritet, og det vilde da have voldet større Vanskelighed at faa det optaget til Behandling andet Steds.

Naar jeg nu skal omtale, hvorledes jeg ser først og fremmest paa Hovedforslaget, Forslaget om Menighedsraad, kan jeg paa et væsentligt Punkt slutte mig til den ærede Ordfører. Jeg er ganske enig med ham i, at disse Menighedsraad blive og maa blive et Hovedfundament i den Bygning, som vor kirkelige Forfatning vil faa. Naar han talte om, at man er saa bange for at gaa til dette Fundament, men ikke er bange for noget saadant som at danne et Bispeaad, der vil være Spiret i en saadan Forfatning, skal jeg ikke videre forfølge dette Billede, men saa meget vil jeg dog sige, at det er ganske naturligt, naar man staar over for en Bygning, som man mener skal ombygges, og som har et Taarn, at man da *midlertidig* lægger et Tag paa dette Taarn. Andet er det ikke, der vil blive Tale om med Hensyn til dette Bispeaad. Naar Bygningen ombygges, vil ogsaa en Forandring af Spiret kunne ligge naturlig for. Et Bispeaad vil i Mellemtiden kunne gøre god Nytte ved at give den Oplysning og Vejledning, som vi kunne ønske bragt Rigsdagen udefra, medens det er noget, som man, om man vil, helt vil kunne udelade eller omforme eller beholde i samme Form paa den Bygning, den ny Kirkeforfatning vil faa. Men